

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

Cap. 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

hic locus non sine causa Caluini animum male vexauit, vt
aliquid extra rem impotenter effundere debuerit.

IN IOANNIS CAP. XIII.

1. In domo Patris mei mansiones multe sunt.

OMMVNIS est & consentiens omnium veterum Patrum doctrina, Christum hoc loco mansionum *Meritoria*
eterna beatitudinis non multitudinem tantum, sed *& gloria*
& diuersitatem docere: vt sicut meritorum in hac *disparitas.*
vita imparitas magna est, aliisque alio coram Deo iustior
ac sanctior inuenitur, sic præmiorum magna quoque in cælo
imparitas ac diuersitas reperitur. Patrum quorundam sen-
tentias integras in Prompt. nostro Catholico produximus,
D. Augustini tract. 67. in hunc locum, D. Hieronymi lib. 2. con-
tra Iouinianum, Gregorij Magni Moral. lib. 4. cap. vlt. & lib.
vlt. cap. 24. & dialog. lib. 4. cap. 35. Accedant ad illos & alij Pa-
tres. Irenæus affirmans sic esse multas mansiones apud Patrem, *Lib. 3.*
sicut sunt multa membra in corpore: quorum magnam esse *cap. 21.*
diuersitatem nemo dubitat. Hilarius his verbis. Plures man-
siones diuersæ dignitati habitantium preparantur. Sed licet *In Psal. 64*
diuersa sit dignitas (differt enim stella stella in gloria) tamen
quotquot habitationibus (varijs licet) digni habebuntur, fidei
fructum & honorem cælestis gloriæ sortientur. D. Basilius in hæc *In lib. de*
verba. In splendoribus Sanctorum mansiones multe sunt apud *Spiritu S.*
Patrem, hoc est, dignitatis discrimina. Sicut enim stella à stella *cap. 26.*
differt in claritate, ita & resurrectio mortuorum. Sed & iterum *In lib. de*
D. Augustinus acerrimè contra Iouinianum disputans, qui *S. virgin.*
disparitatem meritorum in coniugio & virginitate negabat, *cap. 26.*
ex hoc loco pugnat. Quia in ipsa vita eterna distinctè fulge-
bunt lumina meritorum, multe sunt mansiones apud Patrem:
ac per hoc in denario quidem non impari non viuet alius pro-
lixius, in multis autem mansionibus honoratur alius alio clarius.
Hæc rursus ille. Iam verò omnes hos Patres ex alto despi-
ciens Caluinus ita scribit. Perperam tractus hic locus fuit in
alium sensum, quasi doceret Christus distinctos esse honoris gra-
dus in regno cælesti. Sed quare perperam? Multas enim (inquit) *Caluini*
mansiones dicit Christus, non varias aut dispares, sed qua plu- *frivola.*
ribus sufficiant: ac si diceret, non sibi vni, sed omnibus etiam *probatio*
discipulis locum illic esse. Atqui hæc obseruatio frivola planè *contra Pa-*
atque inanis est. Nam, vt rectè disputat D. Gregorius, si dispar sensum. *trum con-*

Dialog.
lib. 4. c. 35.

retributio in illa beatitudine non esset, una potius mansio quam multa essent. Mansio quippe cælestis non locum circumscriptum quo veluti certo ac definito animæ & corpora beatorum concludantur, sed requiem & gloriam beatis præparatam denotat. Hæc gloria quum non una sit, sed multæ: variæ quoque & dispar necessariò erit. Sed & ipsa Caluini expositio hanc disparitatem probat. Quum enim idcirco multas esse mansiones Christus dixerit, ut doceret non sibi *omnibus etiam discipulis locum illic esse*, Christi autem mansionem à discipulorum mansionibus magna disparitate differre negari non possit, necessariò hæc multæ mansiones dispares quoque & diuersas significare debent. Ita Caluini euillatio tot Patrum consentienti expositioni præponderare non potest.

Mirretur fortè quispiam, cur ita proteruè doctissimi Patribus obstitat Caluinus, ut ab illis omnibus perperam hunc locum tractum affirmer. Vidit doctrinam meritum & iustitiam ac retributionem bonorū operum ex hoc loco iura Patres intellecto necessariò stabiliri, suam autem impuriuam iustitiam (quæ nullam disparem retributionem patitur, quum Christi iustitia omnibus æqualiter imputetur) peritus subuerti. Hac de causa ausus fuit communem Patrum expositionem reiicere, & vnun suum friuolum argumentum omnium illorum iudicio anteponere. Hæc eius insolentia ac imptobitas est.

3. *Etsi abiero, & preparauero vobis locum, iterum veniam, & accipiam vos ad meipsum.*

Limbus
Patrum
contra Cal-
uinum de-
fenditur.

Heb. 9.

Hoc iterum loco veterum Patrum sententiam ac fidem traxit Caluinus. Quum enim Christus hic doceat se deundo ad Patrem per corporis sui ascensionem & glorificationem, parare suis omnibus locū, quo & illi ad Patrem conascendant, & cælesti gloria fruantur, paretur autem hic locus Christo glorificato, quia ille omnibus ianuam cæli aperit, quod ante eum glorificatū nulla beata anima ingredi potest, quia (ut Caluinus hic agnoscit) ille *unicus heres cæli patris* nem nostro nomine adiit, ut per ipsum accessus nobis pateat, ut Apostolus docet, antequam Christus ingrederetur cælam sanctorum, nondum propalata erat sanctorum via, mouetur quæstionem Caluinus, & ait. Exoritur tamen quæstio, quæ fuerit Patrum veteris testamenti conditio post mortem, an

quam Christus in cælum ascenderet. Vulgo enim colligunt, fideles animas in limbo fuisse inclusas: quia dicit Christus suo in cælum ascensu paratum iri locum. Vera est hæc collectio, & cõmunis Catholica Ecclesiæ & veterum Patrum sententia, ut alibi contra Calvinum ostendimus. Sed displicet illa huic nouatori, & collectionem firmissimam infirmare conatur. Sed responsio (inquit) facilis est, quod locus hic parari dicatur in diem resurrectionis. At hæc responsio nulla est. Christus quippe in diem resurrectionis parat beatissimum locum quoad corporum glorificationem. Animas tamẽ interea Dei visione frui post Christi ascensum, qua visione veteris testamenti Patres defuncti non fruebantur, huiusmodi præparationi non repugnat. Vnum igitur ex altero infirmari non potest, & quod concludit Calvinus, *utrisq; pariter*, tam Patribus olim defunctis quam iustis post Christi ascensionem ad alteram vitam translatis, *Christum parare locum in quem extremo die omnes recipiet*, huic discrimini nihil obstat, quo dicitur, Christo in cælum assumpto iustorum animas tam veterum Patrum quam aliorum post Christum in cælum assumpti, & Dei visione frui, sed ante Christum in cælum assumptum Patrum animas in limbo detentatas, & Dei visione in cælesti gloria necdum gauisas fuisse. Queritur igitur à Caluino, quo tandem loco erant Patrum veteris testamenti animæ ante Christum glorificatum, postquam nec in cælo fuisse faretur ipse, nec in limbo fuisse cum Ecclesia Catholica fateri vult? Vidit hoc ab ipso necessario querendum. Ait igitur. *Ante reconciliationem peractam fideles animæ, velut in specula, erant intentæ ad redemptionem promissam: & nunc beata quiete fruuntur, usq; dum compleatur redemptio.* Erant (inquit) intentæ ad redemptionem promissam velut in specula. Verum quidem hoc est, sed ubi, in quo loco, in quibus receptaculis erant? Neque enim nusquam erant, si erant. Nec infinitæ sunt animæ, sicuti Deus est, ut idẽ ubique sint. Perpende igitur, lector Christiane, Calvinum pernicitiam. Agnoscit animas fideles nunc quidem beata quiete frui, usque dum compleatur redemptio, per corporum glorificationem: ante reconciliationem autem à Christo peractam, ad redemptionem promissam fuisse intentas, & illas veluti in specula expectasse: quod totum Catholica agnoscit Ecclesia. Sed in certo receptaculo, quod limbum Patrum vocauit antiquitas, illas hanc redemptionem expectasse proteruẽ negat. Ita nec locum ipse designat, nec agnitum ab Ecclesia locum recipit. Hæc est meta hominis

In Pröpt. Cath. parte Quadrag. fer. 5. hebdo 2.

Caluini' proteruita reuincituta

improbi protervia, & contradicendi libido. Idcirco autem limbum Patrum negat Calvinus, negant & alij hodie hæretici, ne præter cælum & damnatorum infernum, medium aliquem locum, qualis purgatorius nunc locus est, agnoscere cogantur. Quàm autem protervè & infulsè Calvinus id faciat, hic vnus locus ad oculum demonstrat.

12. *Maiora horum faciet.*

Opera maiora per Christianos quam per Christum quomodo.

VARIA redditur à sacris Doctoribus huius promissionis expositio. Origenes homil. 7. in Numeros ideò per Apostolos aliòsque Sanctos maiora facta esse opera quàm Christus ipse fecit, exponit, quia plus est Christum per alios mundum & Diabolum vincere quàm per seipsum. Vincit autem per alios, quando per eius gratiam spiritualia fiunt opera bellis Dei, quibus caro, mundus, Diabolus vincuntur. Hæc expositio non videtur literalis, quia cõparatio Christi circa eisdem generis opera versari debet. Loquitur autem de suis miraculosis operibus, quorum maiora per alios facienda prædicat. Eadem ex causa nec illa expositio ad literam erit quam idem tradit Origenes homil. 6. in Esaiam, & similiter S. Augustinus tract. 72. in hunc locum, videlicet quòd per maiora opera intelligatur conuersio Gentium & totius mundi facta per Apostolos quum Christus nisi paucos Iudæos conuertit. Hæc enim conuersio effectus potius est operum miraculorum, quàm opus per se tale, nec comparatio Christi de eo genere loquitur. Tertia est magis ad sensum Christi, quàm idem quoque tradit S. August. loco citato, & Chrysost. homil. 12. in Acta, quod quædam miracula Sancti fecerunt in nomine Christi maiora quibusdã miraculis à Christo factis: ut quòd Petri umbra sanauit infirmos, maius videretur quàm quòd tactu simbriæ Christus sanauit, quo exemplo Chrysost. virtus. Nec enim generalis hæc promissio est, vel de omnibus miraculis, sed de quibusdã; nec de omnibus Sanctis, sed de quibusdã, quum ad fidem Christi comprobendam (qui finis est miraculorum) sufficiat in eius nomine quædam à quibusdã maiora fieri miracula quàm ille aliquando fecit. Calvinus ad totius mundi conuersionem hanc promissionem refert, ut illud facere nec solis Apostolis nec singulis piis communibus sed ad totum Ecclesiæ corpus spectet. Atqui in conuersione totius mundi, totum Ecclesiæ corpus nihil facit, sed firmitus, ædificatur, colligitur. Ergo illud facere non potest ad totum

Caluini sensus refellitur.

totum Ecclesie corpus, quatenus in fidem colligitur, spectare, sed ad quosdam pertinere debet, qui opera maiora faciunt quam Christus aliquando fecit. Frustra Calvinus nouellum hoc glossema adiuuenit, ne aliquid à suis maioribus didicisse videatur.

15. *Si diligitis me, mandata mea seruate.*
 21. *Qui habet mandata mea, & seruat ea, ille est qui diligit me. Qui autem diligit me, diligitur à Patre meo, & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum.*
 23. *Si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.*
 24. *Qui non diligit me, sermones meos non seruat.*

CHRISTUS Redemptor Apostolos propter magistri sui recessum, quem iam eis prædixerat, ex eiusdem amore vehementer contristatos, seridè & subinde monet, vt hunc in eum amorem aliò conuertant; vt non de eius recessu tristentur, sed de eius seruandis mandatis, quæ tam multa eis dederat, solliciti essent. Sic enim demum fore, vt suam in eum dilectionem ostenderet & comprobarent: vt illi vicissim à Deo Patre atque ab ipso diligantur: vt ipse quoque post recessum suum adhuc seipsum eis manifestaret, siue post mortem rediuiuum; siue per gratiæ spiritualis perfectionem, siue denique per gloriæ manifestationem in beata vita. Denique vt tam ille quàm Pater non tantùm ad eos, sed ad omnes qui eum diligerent, & mandata eius seruarent, venirent, & mansiones suas apud eos facerent: quod postremum quantum valeat, in Prompt. nostro Catholico latius olim diximus. In hac tota oratione partim charitatis vim, virtutem, efficaciam (quæ videlicet facit seruari mandata) partim obseruationis mandatorum amplissimum fructum, vtilitatem, præmium Christus nos docuit. Priorem doctrinam agnoscit aliquo modo Calvinus. Ad illa enim verba, *Qui habet & seruat mandata mea, ille est qui diligit me*, ita scribit. Iterum repetit superiore sententiam, quod certa amoris erga ipsum approbatio in eo sic sit, si præcepta seruemus. Mox Paulum hortari fatetur, vt simus noua creatura in Christo. Addit quoque iubere hic Christum, vt in doctrinæ suæ obseruantia & pietate incumbant: sic enim rectè

Charitatis
efficacia &
utilitas.

1.

2.

3.

4.

In festo
Ascens.
Domini.

obediri Euangelio, quum officia nostra & externa actiones ve Christi amore nascuntur. Hæc tamen si totam Christi sententiã plenè non referant, (docet enim Christus, sine dilectione seruari mandata non posse, vt ver. 24. apertè loquitur, & illum demum diligere qui seruat eius mandata, ver. 21. vt mandatorum obseruatio dilectionem Dei necessariò consequatur) veram tamen sententiam habent.

Cæterum ne hæc veritas Euangelica suum fructum reborat, ne charitatis & obseruationis mandatorum existimans lectoris animum occupet, denique ne quid detrimenti capiat sola fides iustificans, occurrit quàm primùm Calvinus, & luberrimam hæc doctrinam suo veneno asperso inutilem reddidit. Iam (inquit) quum certum sit nos seruare Christi præcepta, quatenus ipsum amamus, sequitur nullibi posse reperiri modo perfectum eius amorem: quia nemo est qui perfectè seruet eius mandata. Totam Christi doctrinam inuertit & euertit. Ponit Christus, quod verum erat, se ab Apostolis suis diligere, & ab aliis postea in eum credituris diligendum fore. Hoc enim torum in cordibus suorum per Spiritus sui gratiam effectum erat, non solum fide purificans corda eorum, sed & diffusa charitate in cordibus eorum per Spiritum Sanctum quem daturum erat. Iam huius dilectionis hunc esse fructum, hoc augmentum, hanc vim ac virtutem fore dicit, vt qui eum diligunt, mandata eius seruent. Sic ex dilectione, quam certissime præsupponit Christus, mandatorum suorum obseruationem infert atque concludit. Inuertit Christi argumentum Calvinus: Tu ex dilectione Dei mandatorum obseruationem concludis. At ego probo nullam esse talem dilectionem, quæ nulla est mandatorum obseruatio. Nulla, inquam, est perfecta mandatorum obseruatio; ergo nullus est perfectus amor. Aut igitur de perfecta hinc mandatorum obseruatione loqueris, vt amorem quoque perfectum præsupponas, & sic ex præmissis posterius destrues: aut de imperfecta mandatorum obseruatione disputas, vt amorem quoque non nisi imperfectum quendam præsupponas, & sic mandatorum obseruatio, quam hi doces, vera non erit. Non enim verè lex mandatorum seruetur, nisi tota & perfectè seruetur. Hæc est Calvinus contra Christum disputatio. Verba Christi de perfecta dilectione & perfecta mandatorum obseruatione exponit, qualem videlicet ipse sibi finxit, nemini in hac vita possibilem: quod illa in locis explicatum dedimus. Illa prima astutia est, vt conclusa perfectæ obseruationis possibilitate, totam quoque

Christi doctrinam Calvinus euertit.

Act. 15.
Rom. 5.

Caluini contra Christum disputatio.

possibilem obseruationem, vt rem ad salutem nec necessariam nec vtilem, pariter excludat. Tum Christi consequentiam euerit ex destructione consequentis. Dicente Christo: *Si quis diligit, seruat mandata*, refellit Calvinus: Nemo seruat mandata; ergo nemo diligit. Nequitia hæc & impietas est cum summa stoliditate coniuncta. Quid enim stolidius, quàm, vt argumentum eludas, conclusionem negare? Quid magis impium, quàm, quod Christus ex altero concludit, falsitatis arguere? Concludit & colligit Christus ex dilectione Dei, mandatorum Dei obseruationem. Negat hanc posteriorem Calvinus; Christumque falsitatis arguit, vt collectionem Christi infirmer. Postquam Christi collectio Caluino displicuit, medium probationis negandum erat, non ipsa conclusio. Sublato quippe probationis medio, deficit conclusio, non e contra. Hæc est hoc loco Caluini & stoliditas, & impietas maxima.

Caluini
maxima
impietas
& stoliditas.

Sed quid tandem Caluini iudicio docebit hîc Christus, si mandatorum Dei obseruationem non docet; aut si talis nulla est? *Gratum tamen* (inquit) *Deo est eorum obsequium qui ad hunc scopum vero conatu aspirant.* Hoc est totum quod à Christo his verbis doceri Calvinus patitur, conatum quendam ad Dei mandata obseruanda, non ipsam mandatorum obseruationem. Atqui Christus non dixit, *Si diligitis me, verum conatum habete, vt mandata mea seruetis*; sed dicit, *Si diligitis me, mandata mea seruate.* Rursum non dicit, *Qui verum conatum habet seruandi mandata mea, ille est qui diligit me*; sed dicit, *Qui habet mandata mea, & seruat ea, id est, vt ipsemet hoc loco exponit Calvinus, qui in mandatis meis recte est institutus; qui se & vitam format ad eorum regulam, ille est qui diligit me.* Adhuc iterum Christus non dicit, *Si quis diligit me, verum conatum habebit seruandi sermonem meum*; sed dicit, *Si quis diligit me, sermonem meum seruabit.* In omnibus suis verbis Christus ipsum opus prædicat, non conatum, ipsam obseruationem, non obseruandi studium, denique actum ipsum & effectum, non desiderium inefficax, quale Calvinus ponit. Nos igitur Christi verbis credimus, non fermento Caluini verba Christi tenemus, non commenta & traditiones Caluinianas. Perpetuum est autem hoc Caluini commentum & fermentum, vt opera destruat, conatum inefficacem substituit, vt ipsam mandatorum obseruationem tollat, desideria boni, quæ effectum non sortiuntur, supponit: quod in epist. ad Rom. clariùs elucescet.

Christi verba contra Caluini fermenta.

In cap. 7.

Sed & alia Christi verba hoc loco non de vero tantum conatu, sed de ipsa mandatorum vera obseruatione & adimplerone Christum loqui iuxta ipsius Caluini interpretationem docent. Quod enim Christus inter hæc verba dixit, *Ergo gabo Patre, & alium Paraclitum dabit vobis, ut apud vos maneat in æternum*, hoc de spiritali gratia, quæ facit seruari mandata, exponit Caluinus. Sic enim ad illa verba scribit: *Promittit Christus se preceptis seruandis vires daturum. Nam alioqui parum efficax fuisset exhortatio, qua dixit, Mandata mea seruare. Ergo in tempore occurrit, docetque, vtus ab ipso illis corpore, non tamen se passurum vt auxilio destituti iaceat, quia per Spiritum suum illis aderit.* Ecce agnoscit Spiritum Sanctum credentibus à Christo promitti, vt det vires preceptis seruandis, & futuram alioqui Christi exhortationem parum efficacem. Seruantur igitur de facto per has vires gratie Dei mandata, & efficax est illa Christi exhortatio: *Si diligis me, seruate mandata mea.* Non est tantum in credentibus verus conatus, quo aspirant ad obseruationem mandatorum, sed est in illis verus effectus ipsius obseruationis. Hæc Caluini confessio ad ipsum Caluinum refutandum satis efficax est, & principale eius dogma de obseruatione mandatorum impossibile efficaciter subuertit. Ad quod enim præstandum vires accepimus, illud nobis impossibile non est: & quum ad faciendum exhortatio efficax est, illud profectò fit ad quod exhortatio prouocat. Sed magistri mendaces mendaciorum suorum parum sunt memores.

Caluinus
ex seipso
refutatur.

Est adhuc aliud quod ex his Christi verbis cauillandi Caluino causam dare potuit. Dixit Christus, *Qui diligit me, diligetur à Patre meo: & rursum, Si quis diligit me, Pater meus diligit eum.* Ad hæc verba Caluinus. *Perperam ex hoc loco dicunt Papiæ duplicem amorem quo Deum prosequimur. Filii diligunt Deum naturaliter à nobis diligi, priusquam nos Spiritu suo regeneret: & hac etiam preparatione nos mereri regenerationis gratiam.* Hæc ille. Duplici mendacio Catholicam doctrinam grauat. Falsum est, duplicem amorem, quorum alter sit naturalis, ex hoc loco Catholicos colligere; quum nemini dubium sit de illa sola dilectione Christum hic loqui, quæ Dei donum sit, quæ sola facit seruari mandata, quæ sola facit filios Dei, quæ sola causa est vt semel dilecti magis à Deo diligamur, quatenus huius dilectionis beneficio Dei mandata seruantes ad maiorem erga nos dilectionem, ad maiora & meliora gratiæ beneficia nobis conferenda Deum prouocamus.

Caluini duplex mendacium.

Hæc est Catholicorum interpretum hoc loco sententia. Naturalem quandam Dei dilectionem, ut est author naturæ, & *Naturale Dei dilectione quomodo & quatenus agnoscunt Catholici.* quatenus per ea quæ facta sunt naturaliter cognosci potest, etiam in non regeneratis agnoscunt Catholici Doctores: sed ex hoc loco eam non colligunt: neque de naturali dilectione Christum hic loqui vlli exponunt. Iam verò dicere Catholicos quòd huius naturalis dilectionis præparatione merentur gratiam regenerationis, mendacium quoque est multò luculentius. Proprium hoc erat Pelagij dogma, mereri hominem primam gratiam, quia prius homo naturaliter Deum diligit & colit. Ut huiusmodi absurda atque impia Catholicis impingeret Calvinus, authorem proferre debuit, saltem ex tam innumeris vnum. Sed dolosus versatur in generalibus: & solemne hoc improbis ac maledicis est, ut in genere arguât, quum in specie probare non possunt. Est & istud Calviniani toxici vna dosis apud illum satis frequens ac vulgaris. Caueat emptor, ne apud talem *pharmaceutum* medicamenta quærat.

26. *Ille docebit vos omnia, & suggeret vobis omnia quaecunque dixerò vobis.*

DVplex hîc Spiritus sancti officium à Christo designatur. Vnum docendi in perpetuum omnia quæ ad Ecclesiæ adificationem & instructionem faciunt: alterum ad ea suggerenda atque in memoriam reuocanda quæ Christus *Spiritus sancti officium duplex.* vna voce docuerat. Qualia in hoc Evangelio suo quædam D. Ioannes annotauit. De Christo super pullû asinæ sedente: *Hæc non agnouerunt discipuli eius primum: sed quando glorificatus est Iesus, tunc recordati sunt quia hæc scripta erant de eo, & hæc fecerunt ei.* Recordati sunt Spiritu sancto suggerente. Rursum, de Christi resurrectione à mortuis, quam toties eos docuerat. *Nondum sciebant Scripturam, quia oportuit eum à mortuis resurgere.* Posterior hoc officium agnoscit Calvinus, prius negat; quia illud prius ad hoc posterius restringi vult, ut Spiritus sanctus sicut illa suggerit quæ Christus dixerat, in memoriâ reuocando, sic & illa doceat quæ Christus docuerat, eadem reperendo, & eorum intelligentiam subministrando. *Illâ (inquit) restrictio attentè notanda est, ubi par- tēs Spiritus sancti assignat, suggerere quaecunque antè ore docuit.* Sed hæc restrictio in Caluini cerebro nata est, in Christi verbis non inuenitur. Neque enim dicit Christus, Non docebit vos alia, vel non suggeret vobis alia quàm quæ ego ore *Infir. lib. 4. cap. 8. Spiritus sancti munus Caluinus impie restringit.*

VOS

vos antè docui. Non sic Christus loquitur, vt iuxta Caluini restrictionem loqui debuit. *Docebit quidem omnia* (ait Christus) & *suggeret omnia quaecunque vobis dixi.* Non dicit, *Docebit illa sola & suggeret illa sola quaecunque dixi.* Omnis homo currit: & Solus homo currit, longè diuersam significationem adferunt: verum illud, falsum hoc. *Obserua* (inquit) *quanam sint illa omnia quorum doctorem fore Spiritum promittit. Suggestet, inquit, vel reducet in memoriam quaecunque dixi.* Vnde sequitur non fore nouarum reuelationum architectum. Vana & futilis est hæc consequentia; quia suggeret quidem illa omnia, sed non illa sola. Annon verò clarissimis verbis paulò post Christus hoc ipsum docuit? *Multa* (inquit) *habeo vobis dicere quæ non potestis portare modo. Cum autem uenerit ille Spiritus veritatis, quem mittet Pater in nomine meo, docet vos omnem veritatem.* Annon aperitissimè docet, & abstinendum esse ab immolatis simulacrorum, & sanguinis & suffocato: aut dicendum mentitos esse Apostolos, quæ mandatum illud promulgantes dixerunt, *Visum est Spiritui sancto & nobis:* aut denique in illo mandato Apostolis suggerendo officij sui limites & restrictionem datam veluti nouarum reuelationum architectus excessisse Spiritus sanctus. Responsum quum Apostolus de vidua dixit, *Beatior eris si sic manserit secundum meum consilium; puto autem quod & Spiritum Dei habeam:* aut ostendendum vbi Christus hoc docuit, aut dicendum à Spiritu Dei Paulum hoc non docuisse, aut denique in tali doctrina Paulo suggesta officij sui limites Spiritum sanctum veluti nouarum reuelationum architectum excessisse. Idem de innumeris D. Pauli & reliquorum Apostolorum sententiis à Spiritu sancto suggestis in epistolis suis Canonicis ad Ecclesias Dei conscriptis, quæ nihil Christū ore proprio docuisse constat (maximè in Caluini & aliorum hæreticorum, qui quæcunque Christus ab omnibus credenda docuit, à quatuor Euangelistis con-

Cap. 16.

Act. 15.

2. Cor. 7.

prehensa esse volunt) dici & concludi potest.

Quæ omnia quum tam liquida & manifesta veritate subsistant, vide tamen quid ex suo figmento & quanta audacia concludat Calvinus. *Audax Calvinus impietas.* Hoc uno (inquit) verbo refutare licet quæcunque sub prætextu Spiritus in Ecclesia figmenta ab initio huc usque Satan inuexit. Ergo & eodem verbo refutare licet quæcunque Apostoli ipsi (locis à me citatis) auctore Spiritu sancto Ecclesiæ Dei documenta tradiderunt. Eodem quoque verbo omnia veterum Conciliorum decreta refutare licet, quæcunque totius Christiani orbis Episcopi auctore Spiritu sancto contra veteres hæreses definierunt. Illa omnia nominatim reiicienda sunt fidei vocabula, Christi ore nunquam prolata, sed in Conciliis auctore Spiritu sancto definita: Trinitas personarum in vna natura diuina: Tres hypostases: Filius Dei Christus Patri consubstantialis: Spiritum sanctum procedere à Filio: Duas esse naturas in vna persona Christi. Et sanè non desunt hodie hæretici, qui ex his Calvinii principiis illa omnia cum veteribus hæreticis negant & reiiciunt penitus, non secus quàm posteriorum Conciliorum decreta & vocabula recepta, Transsubstantialitatem, & huiusmodi, procaciter Calvinistæ reiiciunt. Ad Atheismum quippe, totiusque Christianæ religionis interitum, impij Calvinii principia ducunt. *Calvinii principia omnes veteres hæreses re-staurant.*

Nefariis istis suis collectionibus atrocem calumniam subtexit. *Mahometes & Papa commune habent religionis principium: Non contineri in Scriptura perfectionem doctrine, sed quiddam aliud reuelatum esse à Spiritu.* Addere debuit Calvinus: Mahometes & Papa & Apostoli & Paulus, commune habent religionis principium, non contineri in Scriptura doctrinæ perfectionem, sed quiddam aliud reuelatum esse à Spiritu. At hoc si fecisset, eius blasphemia vox statim reiiceretur. Iam enim ostendimus iuxta Apostolos & Paulum non omnia contineri in Scriptura, sed quædam illis à Spiritu esse reuelata. Quod autem Calvinus scripsit, *Pape principium esse, quiddam aliud reuelari à Spiritu, schema Calvinianum est, purum mendacium, & solemnis illi obiecti criminis exaggeratio.* Non enim aliquid aliud reuelari à Spiritu quàm habet Scriptura aliquis docet Papa, aut vsquam docent Catholici; sed aliquid aliud reuelari à Spiritu quod nec Christus ore docuit, nec habet Scriptura, docet Papa; docent Patres Ecclesiæ Christianæ vetustissimi & doctissimi; docet tota Ecclesia Catholica; docuerunt suo exemplo Apostoli; docuit Pau

Mendacium Calvinii infame & insulsum.

Paulus ; docuit denique id futurum Christus ipse in verbis citatis. Cæterum eiusdem esse altitudinis & excellentiæ quod docet Scriptura, & quod docet Spiritus ; vel quod ore docuit Christus, & quod postea docuit Spiritus sanctus ipse Christus nos docuit, dicens de Spiritu sancto. *Ille de meo accipiet, & annuntiabit vobis.* Sed & quæstio ipsa inter Catholicos & hæreticos hodie de perfectione Scripturæ, non in eo versatur, an aliquid aliud reveletur à Spiritu quàm in Scriptura cõtineatur, sed an aliquid aliud doceat Ecclesiam Spiritus sanctus quàm in Scriptura cõtinetur. Ad eò nihil quàm fallit ac mentitur Calvinus.

Calvini
artificium.

Iam quòd Mahometem in hac causa Papæ adiungit Calvinus, alterum est schema Calvinianum, purum mendacium, & obiecti criminis futilis aggrauatio. Quis enim nescit Mahometem ad eò Spiritus sancti revelationes scripturæ non reponere, ut utrumque pro fabulis habeat? Sed hoc est artificium Calvinianum, Dei & diaboli ministros connectere, ut qui diaboli ministrum exhorret, Dei quoque ministrum fugiat. Sanè Mahometes & Calvinus quàm communia habent religionis principia, facile intelliget qui Analysim religionis Calvinianæ à doctissimo viro D. Gulielmo Reginaldo elaboratam inspexerit. Homo impius, sui sibi fortè Mahometismi conscius, idem sacrilegium in Papam reicere voluit.

2. Cor 3.
Ephes. 4.

Hebr. 13.

Adiungit eodem schemate Anabaptistas & Libertinos qui de Spiritu gloriantur. At ille spiritus, priuatus spiritus est, ideòque impostor, qui nihil commune habet cum Spiritu Dei, qui per os Ecclesiæ loquitur : quando non nisi Ecclesiæ suæ Præpositis ac Magistris, quales Apostoli futuri erant, huc Spiritum veritatis, qui doceret eos omnem veritatem, promittit Christus. Illi habent hoc donum Spiritus Dei, ut alios doceant suggerente Spiritu sancto ut sint idonei ministri *nuui testamenti, non litera sed Spiritu* : ut sint Pastores ac Doctores in adificationem corporis Christi, in opus ministerij, &c. Alij habent quoque Spiritum Dei, non ut doceant, sed ut discant, & dociles fiant discipuli veritatis, *obediendo Præpositis animarum suarum, & subiucendo illis.* Anabaptistæ & Libertini nec hoc Spiritus donum habere volunt, ut Ecclesiam Dei audiant, nec aliud donum Spiritus habere possunt, quia Ecclesiarum Pastores non sunt, sed à tota Dei Ecclesia alieni & extorres.

Concludit tandem Calvinus. *Atqui (inquit) impostor est spiritus, non Christi, qui extraneum aliquid ab Evangelio com-*

mentum ingerit. Verissimum hoc est, si extranei commenti
vocabulo, dogma Evangelio contrarium & repugnans intel-
ligimus: quo nomine maximus impostor Calvinus est, qui
in tam multis iam à nobis refutatis, extranea ab Evangelio
commenta in his suis quos vocat commentariis ingessit. At
extranei commenti vocabulo quid intelligi velit Calvinus,
postremum nunc quod sequitur, demonstrat. Spiritum enim Spiritum
(inquit) Christus promissit, qui Evangelij doctrinam quasi sanctū ir-
subscriber confirmet: id est, qui ita Evangelio subscribit, ut rē restrin-
nihil aliud doceat aut suggerat quàm quod Christus in Euā- git Calui-
gelio ore docuit. Hunc enim esse Calvini sensum, antegressa nus.
eius disputatio declarat. Atqui hoc ipsum quod narrat Calu- Calvinus
nus, extraneum commentum est, quod nunquam Christus ex suaver-
ore docuit, ut iterum impostorem esse Calvinum, Calvini stor proba-
verba convincant. Nulla quippe Scriptura docet Spiritum à tur.
Christo promissum, ut Evangelij doctrinam quasi subscriber
confirmet. Hæc, inquam, subscriptio & confirmatio Euan-
gelicæ doctrinæ, quam Spiritus sanctus facere debet, in Scri-
ptura non legitur. Commentum hoc cerebri Calviniani ex-
traneum est, etiã eo in loco vbi contra extranea commen-
ta disputat. Nempe, ut impostorem esse Calvinum, ipse Cal-
vinus prober. Docet Scriptura Evangelica spiritum sanctum
à Christo missum, ut doceret nos omnia, ut doceret omnem
veritatem, ut suggereret quæcunque Christus dixerat. Hoc
Scriptura nos docet. Hic nulla subscriptio, nulla confirma-
tio legitur, ac neque intelligitur ut vnicum & totum Spirit-
us sanctus officium. Docet quippe omnem veritatem, siue
in Evangelio comprehensam, siue non; siue à Christo pro-
nunciatam, siue non. Qui omnem veritatem docet, ad tex-
tum Evangelicum non restringitur. Et ne quis restringi
posse aut debere existimet, disertè dixit Christus se non
omnia docuisse, quia non omnia poterant Apostoli portare: &
addit de Spiritu sancto. Ille vos docebit omnia: cui dubium,
quin ea omnia quæ Christus non docuerat, nec in Euan-
gelio, vbi Christi doctrina legitur, continentur? Hoc non est
Evangelio subscribere, sed hoc est alia præter Evangelium do-
cere: hoc non est quæ solum Evangelium habet confirmare, sed
hoc est alia quæ Evangelium tacuit revelare. Alia dico, quia
plura, quia diuersa, quia explicatiora, non quia contraria aut
repugnantia. Sanè quatenus suggerit, & in memoriã reuocat
quæcunque Christus docuit, eatenus Evangelicæ doctrinæ
à Christo traditæ subscribit, eamque confirmat; sed quatenus
docet

Spiritui
sancto Cal-
uini com-
pedes inji-
cit.

docet omnem veritatem, adeoque ea quæ Christus non docuit, multò latius eius officium patet quàm vt Euangelij doctrinam quasi subscriptor confirmet. Ausus fuit Caluinus ipsi Spiritui sancto compedes iniicere, eiusque officium ac munus certis limitibus à se inuentis constringere. Quid nùc miramur si toti Ecclesiæ compedes iniiciat, eiusque doctrinam ad certos fines à se suisque adiuuentos cõstringit? Hæc huius impostoris venenata doctrina est, qua diuinæ Scripturæ fluentia purissima contaminauit.

IN IOANNIS CAP. XV.

2. *Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet Pater meus.*

Bonorum
operum ne-
cessitas ad
salutem.

L O e v s hic insignis ac perspicuus est pro bonorum operum necessitate in quolibet credente. Palmes in Christo, id est, Christo veræ viti inhærens non est, nisi qui iam per fidem Christo vnitus est. Incorporamur Christo per baptismum, qui est Sacramentum fidei. *Omnem palmitem in me*, ait Christus, id est, omnem hominem mihi iam per fidem nominis mei insitum & incorporatum. Rursum nisi iam per fidem insitus & vnitus Christo esset, de quo loquitur, dici non posset, *tollet eum*. Neque enim tollitur aut refecatur à vite vllus palmes, nisi qui iam prius in vite erat. Dicit autem Christus, omnem huiusmodi palmitem iam ipsi per fidem vnitum, insitum, & incorporatum, *non ferentem fructum*, iustitiæ videlicet ac sanctitatis, *tollet eum Pater meus*, id est, illum à meo corpore separabit, & ponet sortem eius cum impiis. Est igitur cuiuslibet in Christum credenti, vt in Christo maneat, fructus bonorum operum necessarius, nec absque illo fructu fides saluare potest. *Qui enim à Christo tollitur (vt infra Christus dicit) mittitur foras, arescit, in ignem mittitur, & ardet*. Annotauit ex his verbis doctrinam hanc optimus huius Euangelij interpretes Cyrillus Alexandrinus. *Qui (inquit) per fidem Christo solummodo coniunguntur, sola illi confessione inherentes, nec charitatis vimne se colligantes, palmites quidem sunt, sed non fructuosi. Nam fides absque operibus mortua quadam res est.* Sic & hanc parabolam exposuit Basilius, elegantissimè docens quot modis humana anima quasi palmes in vite fru-
ctificare debeat.

Lib. 10. c.
14. in Ioã.

Homil. 5.
exameron.

Docet